

Θωμάς και Λίλα Σημειώσεις για Δασκάλους

Μυστικά για το περιβάλλον που
πρέπει να τα μάθει όλος ο κόσμος

Ο σολομός της Κόκκινης Πηγής

Όμορφα που είναι τα χελιδόνια!

Ο κόσμος καίγεται!

Μαζί!

Το γαλάζιο νησί

Ένα δώρο για τον Μπιλουλού

Η οδός Ανθούλας

Η ελπίδα των Καγιάκος

Ο Φάνης είναι πρωταθλητής!

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

περιβάλλον

Μυστικά για το περιβάλλον που πρέπει να τα μάθει όλος ο κόσμος

Πριν αρχίσετε το διάβασμα

Το εξώφυλλο δείχνει δύο πολύ διαφορετικά περιβάλλοντα: το ένα είναι εξοχικό, το άλλο βιομηχανικό. Πώς φαίνεται η διαφορά; Τα εργοστάσια βγάζουν πολύ καπνό. Σκεφτείτε γιατί αυτό μπορεί να είναι πρόβλημα για το περιβάλλον.

Θέματα για συζήτηση

- Ανακεφαλαιώστε τα 3 μυστικά που λέει στο Θωμά και τη Λίλα ο φύλακας του σκουπιδότοπου. Μελετώντας το καθένα με τη σειρά, μπορεί η τάξη να σκεφτεί τρόπους που θα βοηθήσουν τη γη να μην αρρωστήσει άλλο;
- Τα μυστικά συνήθως τα κρατάμε, δεν τα διαλαλάμε. Γιατί ο φύλακας του σκουπιδότοπου θέλει να διαλαλήσουν τα μυστικά του ο Θωμάς και η Λίλα;
- Τα παιδιά πιστεύουν ότι χρησιμοποιούμε και πετάμε υπερβολικά πολλά πράγματα; Θα μπορούσαν να ζήσουν χωρίς κάποια από τα υπάρχοντά τους; Πώς συγκρίνονται τα δικά τους υπάρχοντα με των παιδιών σε άλλα μέρη του κόσμου;
- Δείτε τη πρόβλεψη του καιρού για σήμερα. Θα είναι ίδια αύριο; Σε ένα μήνα; Βεβαιωθείτε ότι τα παιδιά κατανοούν ότι η αλλαγή του κλίματος μετριέται αναζητώντας επαναλαμβανόμενα μοτίβα σε μεγάλα χρονικά διαστήματα, και όχι από τη μία ημέρα στην άλλη.

Δραστηριότητες για μετά το διάβασμα

- Μετρήστε τη θερμοκρασία και τη βροχόπτωση και καταγράψτε άλλες καιρικές συνθήκες με σχετικά σύμβολα καιρικών φαινομένων. Ο καιρός της εβδομάδας ήταν όπως αναμενόταν ή έγινε κάποια μεγάλη αλλαγή; Μιλήστε με συγγενείς μεγαλύτερης ηλικίας και φίλους σχετικά με τις αναμνήσεις τους από τον καιρό της παιδικής τους ηλικίας (πρόσφατο κλίμα). Μάθετε πώς μετρούν οι επιστήμονες τις αλλαγές στα μοτίβα του καιρού.
- Εάν όλοι χρησιμοποιούσαμε λιγότερη ενέργεια τότε θα μειώνονταν οι εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα. Ζωγραφίστε ένα πόστερ για να δείξετε έναν τρόπο μείωσης της κατανάλωσης ενέργειας, όπως η ποδηλασία αντί του αυτοκινήτου, ή να φορέσετε περισσότερα ρούχα αντί να αυξήσετε τη θέρμανση.
- Μελετήστε άρθρα ειδήσεων για κάποιες από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, όπως ξηρασίες, πλημμύρες, το λιώσιμο των πάγων και η επιρροή του στις πολικές αρκούδες. Γράψτε ένα σύντομο άρθρο, αναφέροντας την άποψη ενός ειδικού για την καταστροφή.
- Κάντε κάτι θετικό! Μαζέψτε βιβλία, παιχνίδια ή ρούχα από δεύτερο χέρι και πουλήστε τα για να μαζέψετε χρήματα για τη φιλανθρωπική οργάνωση που προτιμάτε.
- Δουλέψτε ανά δύο για να καταγράψετε την ορολογία που σχετίζεται με την κλιματική αλλαγή και την ανανεώσιμη ενέργεια, και δημιουργήστε ένα γλωσσάριο που θα χρησιμοποιηθεί και με άλλα βιβλία της σειράς.

Περίληψη

Αυτό το βιβλίο παρουσιάζει περιβαλλοντικά προβλήματα που θα μελετηθούν με περισσότερη λεπτομέρεια σε άλλα βιβλία της σειράς. Η Λίλα η αλεπού ανακαλύπτει ένα αγοράκι κρυμμένο σε μια ντουλάπα στο σκουπιδότοπο. Οι γονείς του πέταξαν την ντουλάπα όταν εκείνον τον είχε πάρει ο ύπνος μέσα σε αυτήν. Το όνομά του είναι Θωμάς και οι δύο γρήγορα γίνονται φίλοι. Τους βρίσκει ο φύλακας του σκουπιδότοπου, ο οποίος είναι πολύ ανήσυχος για όλα τα πράγματα που πετούν οι άνθρωποι, και για τους άλλους κινδύνους για το περιβάλλον. Ενώ περιμένουν να τους βρουν οι γονείς του Θωμά, ο φύλακας λέει στους δύο φίλους 3 πολύ σημαντικά μυστικά, μυστικά όμως που πρέπει να τα μάθει όλος ο κόσμος προκειμένου να σωθεί εγκαίρως η γη.

Βασικοί όροι

περιβάλλον
κλιματική αλλαγή
ανακύκλωση
αέριο του θερμοκηπίου
στιβάδα του όζοντος
εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα
κατανάλωση ενέργειας

Ο σολομός της Κόκκινης Πηγής

Πριν αρχίσετε το διάβασμα

Πηγή είναι ένας πίδακας νερού από τον οποίο ξεκινά ένα ποτάμι. Ποιες άλλες πηγές νερού μπορούν να σκεφτούν τα παιδιά; Το ψάρι στο εξώφυλλο είναι σολομός, αλλά τι είδους πουλί απεικονίζεται; Συζητήστε για το τι τρώνε οι ερωδιοί στην πραγματική ζωή. Γνωρίζουν τα παιδιά εάν ο σολομός μπορεί να πηδήξει έξω από το νερό και γιατί καμιά φορά πρέπει να το κάνει;

Θέματα για συζήτηση

- Γιατί παλεύει ο σολομός για την επιβίωσή του; Σκεφτείτε πώς αναπνέουν τα ψάρια και γιατί είναι σημαντικό να είναι καθαρό το νερό στο ποτάμι. Μπορούν τα παιδιά να σκεφτούν με ποιον τρόπο μολύνθηκε το νερό; Τι πιστεύουν τα παιδιά ότι μπορεί να γίνει για να προστατευτούν κάποια από τα απειλούμενα είδη στους ωκεανούς; Τι άλλοι κίνδυνοι υπάρχουν; (Επισημάνετε το μπλεγμένο δίχτυ στη σελίδα 2, πλαστικές σακούλες, ρύπανση, πετρελαιοκηλίδες).
- Τα δύο τρίτα της γης καλύπτονται από νερό, αλλά και πάλι δεν έχουν όλοι αρκετό για να πίνουν ή να πλένονται. Βεβαιωθείτε ότι τα παιδιά καταλαβαίνουν πώς, όπως η γριούλα στην ιστορία, δεν μπορούν όλοι απλά να ανοίξουν μια βρύση και να πουν καθαρό νερό. Συζητήστε πώς πρέπει να είναι το να διψάς σε τακτική βάση.
- Σκεφτείτε όλους τους τρόπους με τους οποίους χρησιμοποιούμε νερό στο σπίτι, στο σχολείο και για αναψυχή. Φανταστείτε τι αλλαγές θα κάνατε εάν έπρεπε να κουβαλάτε όλο το νερό με κουβά!
- Ποιους τρόπους εξοικονόμησης νερού στο σπίτι και το σχολείο μπορούν να σκεφτούν τα παιδιά; Καταγράψτε όλους τους διαφορετικούς τρόπους και προσπαθήστε να αποφασίσετε ποιοι είναι οι σημαντικότεροι.
- Υπάρχουν κοντινά ποτάμια που επισκέπτονται τα παιδιά; Υπάρχουν καθαρά μέρη με πολλά ψάρια, ή έχουν εντοπίσει ίχνη ρύπανσης, όπως σκουπίδια ή λιπαρές κηλίδες στο νερό;

Δραστηριότητες για μετά το διάβασμα

- Προσπαθήστε να υπολογίσετε πόσο νερό καταναλώνετε κάθε μέρα. Για παράδειγμα, το καζανάκι χρησιμοποιεί περίπου 7 λίτρα νερό. Πόσο νερό καταναλώνετε ημερησίως εσείς ή η τάξη σας; Καλή εξάσκηση για τον πολλαπλασιασμό του 7!
- Υπάρχουν πολλές αιτίες για τη ρύπανση του νερού: βιομηχανικά απόβλητα, φυτοφάρμακα, οικιακά απορρυπαντικά, διαρροές χημικών ουσιών και πετρελαίου. Όλα αυτά μπορούν να καταλήξουν στα ποτάμια και τις θάλασσές μας. Προσπαθήστε να ρίξετε λίγο λάδι μηχανής σε νερό και δείτε τι θα συμβεί. Προσπαθήστε να καθαρίσετε το νερό φιλτράροντάς το, μετά χρησιμοποιώντας βαμβάκι, χαρτί κουζίνας κτλ. Τι συμβαίνει όταν προσθέτετε απορρυπαντικό;
- Γράψτε ένα ποίημα για το νερό, σε σχήμα σταγόνας ή ποταμού με καμπυλωτό σχήμα.
- Δείτε βίντεο από άλλες χώρες όπου υπάρχει λειψυδρία. Κάντε ζωγραφιές για να συγκρίνετε πώς χρησιμοποιούν εκεί το νερό οι οικογένειες, και πώς το χρησιμοποιείτε εσείς.
- Μάθετε για την κύκλο ζωής ενός σολομού και πώς προσπαθεί να κολυμπήσει κόντρα στο ρεύμα για να εναποθέσει τα αυγά του. Είναι απίστευτη εικόνα!

Περίληψη

Η Λίλα η αλεπού προσπαθεί να ξεφύγει από μια καταιγίδα όταν ακούει έναν ερωδιό να ζητάει βοήθεια γιατί ένας σολομός πεθαίνει στο ποτάμι. Ο φίλος της Λίλα, ο Τομ, πιστεύει ότι το ποτάμι είναι δηλητηριασμένο και έτσι βάζει το σολομό σε έναν κουβά. Τελικά κάποιοι άντρες φτάνουν για να λύσουν το πρόβλημα της ρύπανσης του ποταμού και σώζουν το σολομό. Ο Τομ σκέφτεται πόσο πολύτιμο είναι το καθαρό νερό.

Βασικοί όροι

πηγή
πίδακας
ρύπανση
τοξικό
λειψυδρία
διατήρηση
φυτοφάρμακα
γόνος

Όμορφα που είναι τα χελιδόνια!

Πριν αρχίσετε το διάβασμα

Τα χελιδόνια είναι χαρακτηριστικά πουλιά. Πώς τα αναγνωρίζουμε; Τα έχουν δει τα παιδιά; Γιατί μπορούμε να πούμε πως είναι όμορφα; Ορισμένα παιδιά ίσως να γνωρίζουν ήδη ότι τα χελιδόνια μας επισκέπτονται μόνο το καλοκαίρι. Πού πιστεύουν ότι πάνε το χειμώνα;

Θέματα για συζήτηση

- Τι γνωρίζουν για την αποδημία; Αποδημούν όλα τα πουλιά; Υπάρχουν άλλα ζώα που αποδημούν;
- Βεβαιωθείτε ότι τα παιδιά γνωρίζουν ότι τα χελιδόνια αποδημούν για κάποιους λόγους (πιο δροσερό κλίμα, διαθεσιμότητα τροφής και ασφαλές μέρος αναπαραγωγής). Πρέπει να αποδημήσουν για να επιβιώσουν.
- Τα χελιδόνια αργούν να φτάσουν στη Μερλινούπολη. Συνήθως πότε φτάνουν και πότε φεύγουν;
- Ποιοι είναι ορισμένοι από τους λόγους που αναφέρει η ιστορία για την εξαφάνιση των εντόμων και των βάλτων (αγρότες που ψεκάζουν τις σοδειές τους, χτίσιμο σπιτιών, αυτοκινητοδρόμων, παιδικών χαρών);
- Στο τέλος της ιστορίας, ο άνθρωπος με το αερόστατο λέει ότι τα χελιδόνια είναι σημαντικά. Ζητήστε από τα παιδιά να σκεφτούν εάν αυτό ισχύει και γιατί. Εάν συμφωνούν, τι μπορούν να σκεφτούν που μπορεί να βοηθήσει τα πουλιά;
- Υπάρχουν παιδιά στην τάξη από οικογένειες μεταναστών; Γιατί χρειάστηκε οι οικογένειές του να ταξιδέψουν σε άλλη χώρα για να ζήσουν; Το ταξίδι τους ήταν δύσκολο για οποιονδήποτε λόγο;

Δραστηριότητες για μετά το διάβασμα

- Μάθετε πού και πότε αποδημούν τα χελιδόνια. Και άλλα είδη πουλιών; Πόσο μακριά και σε ποια κατεύθυνση ταξιδεύουν; Δεν αποδημούν όλα τα είδη στην Ελλάδα το καλοκαίρι – ορισμένα είναι χειμερινοί επισκέπτες. Σημειώστε τις διαδρομές και την κατεύθυνσή τους σε έναν χάρτη του κόσμου, αναφέροντας ότι η διαδρομή πάνω από τη θάλασσα θα είναι όσο το δυνατόν συντομότερη.
- Τα χελιδόνια πεινούσαν πολύ γιατί δεν έβρισκαν αρκετά έντομα. Ορισμένα πουλιά αγωνίζονται να επιβιώσουν στη διάρκεια του χειμώνα. Φτιάξτε μια ταΐστρα για τα πουλιά από ένα ανακυκλωμένο πλαστικό μπουκάλι, ή τροφή από σπόρους και λίπος.
- Αναζητήστε ορισμένα άλλα ζώα που αποδημούν, όπως τα γκνου, η πεταλούδα μονάρχης ή κάποιες φάλαινες. Οργανώστε ένα μικρό θεατρικό για την αποδημία τους και τους κινδύνους που αντιμετωπίζουν στο δρόμο. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε μαριονέτες και έναν αφηγητή.
- Επισκεφθείτε ένα τοπικό φυσικό καταφύγιο και παρατηρήστε και ανακαλύψτε περισσότερα για τα είδη πουλιών και τους οικοτόπους τους. Δημιουργήστε ένα πόστερ ή ένα φυλλάδιο για τα πουλιά της περιοχής σας.
- Οι αγρότες χρησιμοποιούν ολόένα και περισσότερο φιλικές προς το περιβάλλον μεθόδους καλλιέργειας για την προστασία σημαντικών οικοτόπων όπως οι δενδροστοιχίες. Γράψτε ένα γράμμα σε έναν ντόπιο αγρότη, ρωτώντας τι δράση αναλαμβάνει και εάν έχει παρατηρήσει ενθαρρυντικά αποτελέσματα, ή, ακόμη καλύτερα, ρωτήστε εάν μπορεί να έρθει να μιλήσει στο σχολείο για το πώς βοηθάει τη φύση.

Περίληψη

Τα χελιδόνια πρόκειται να αφήσουν την καυτή έρημο και να ξεκινήσουν το ταξίδι τους προς το Βορρά για το καλοκαίρι. Στο μεταξύ, ο Θωμάς ανησυχεί γιατί έχει έρθει η άνοιξη αλλά δεν έχουν επιστρέψει τα χελιδόνια. Τότε εμφανίζεται ένα αερόστατο. Ο άνθρωπος με το αερόστατο έχει μαζέψει 5 εξαντλημένα χελιδόνια. Εξηγεί ότι δεν έχουν μπορέσει να βρουν έντομα για να φάνε και αρκετό νερό για να πιούνε. Η Λίλα βοηθάει ταΐζοντάς τα, αλλά όλοι ανησυχούν ότι τα πράγματα χειροτερεύουν για τα καημένα τα χελιδόνια.

Βασικοί όροι

αποδημία
έρημος
πλοήγηση
είδη
επιβίωση
δενδροστοιχίες
βάλτος

Ο κόσμος καίγεται!

Πριν αρχίσετε το διάβασμα

Εξετάζοντας τον τίτλο και την εικονογράφηση του εξωφύλλου, σκεφτείτε για τι μπορεί να μιλάει η ιστορία. Μπορούν τα παιδιά να εξηγήσουν πώς αρχίζουν οι πυρκαγιές με τη ζέστη;

Ο Θωμάς βλέπει όνειρο ή εφιάλτη; Πρόσεξαν το κράνος πάνω από το κρεβάτι του Θωμά;

Θέματα για συζήτηση

- Η ιστορία εξηγεί κάποιες από τις αιτίες της κλιματικής αλλαγής και τον αντίκτυπο της συσσώρευσης αερίων του θερμοκηπίου. Ζητήστε από τα παιδιά να συζητήσουν, σε ζευγάρια, ορισμένες από τις πληροφορίες που πήραν από την ιστορία, και να τις παρουσιάσουν στην τάξη.
- Ο αρχιπυροσβέστης λέει στο Θωμά ότι πρέπει όλοι να αποδεχθούμε το μερίδιο της ευθύνης μας για αυτά τα προβλήματα. Πως μπορεί να γίνει αυτό; Ποιες ιδέες θυμούνται τα παιδιά από την ιστορία, και μπορούν να σκεφτούν άλλους τρόπους για να βοηθήσουν;
- Συζητήστε τι σημαίνει ανανεώσιμη ενέργεια και από πού μπορεί να προέρχεται η ενέργεια αυτή.
- Έχουν τα παιδιά βιώματα από πυρκαγιές; Συζητήστε ορισμένους από τους κινδύνους και ελέγξτε ότι ξέρουν πώς να μείνουν ασφαλή. Μπορεί να είναι μια καλή ευκαιρία να εξετάσετε τον κανονισμό πυρασφάλειας του σχολείου.
- Ο Δήμαρχος θέλει να δώσει μετάλλια στους πυροσβέστες για το θάρρος τους. Γιατί δεν τα δέχονται; Ποιοι είναι οι ήρωες των παιδιών; Είναι «πραγματικοί» ήρωες ή όχι;

Δραστηριότητες για μετά το διάβασμα

- Ξεκινήστε συγκεντρώνοντας όσα ξέρετε για την κλιματική αλλαγή και σκεφτείτε τι θα θέλατε να μάθετε.
- Εξετάστε τις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής στην Ελλάδα και στον υπόλοιπο κόσμο. Μελετήστε αναφορές προσωπικών εμπειριών από πλημμύρες, ξηρασίες, πυρκαγιές, καταιγίδες, κτλ. Γράψτε μια ιστορία βασισμένη σε μια φυσική καταστροφή.
- Βιντεοσκοπήστε ένα δελτίο ειδήσεων ή γράψτε ένα άρθρο για τη φωτιά έξω από τη Μερλινούπολη. Συμπεριλάβετε μια άποψη ειδικού επιστήμονα για την πιθανή αιτία.
- Κάντε ένα πείραμα για να δείξετε τον αντίκτυπο της συσσώρευσης αερίων του θερμοκηπίου. Βάλτε 2 θερμομέτρα σε εξωτερικό χώρο μια ηλιόλουστη μέρα, το ένα κάτω από ένα γυάλινο βάζο. Τι συμβαίνει και γιατί;
- Πραγματοποιήστε μια έρευνα στο σχολεία ή σε σπίτια για να δείτε πόση ενέργεια σπαταλιέται.
Σβήνουν τα φώτα και τους υπολογιστές; Τα παράθυρα είναι σωστά μονωμένα; Η θέρμανση ρυθμίζεται; Γίνεται ανακύκλωση και επαναχρησιμοποίηση; Συντάξτε ένα σχέδιο δράσης.
- Γράψτε μια πρόβλεψη του καιρού σε διάφορα μέρη του κόσμου, 50 χρόνια από τώρα.
- Μάθετε ορισμένα πράγματα για τους διαφορετικούς τύπους ανανεώσιμης ενέργειας, όπως η αιολική, η ηλιακή και η υδροηλεκτρική. Μπορείτε να φτιάξετε έναν μοντέλο ανεμόμυλου που θα γυρίζει με τον αέρα;

Περίληψη

Κάνει πολλή ζέστη στη Μερλινούπολη και οι ειδήσεις στην τηλεόραση προειδοποιούν για κίνδυνο πυρκαγιών. Και όντως, η πυροσβεστική καλείται να αντιμετωπίσει μια τεράστια φωτιά. Οι πυροσβέστες δεν έχουν αρκετό νερό, οπότε ο Θωμάς τους κατευθύνει σε μια μυστική πηγή. Τα αλεπουδάκια της Λίλα είναι παγιδευμένα στο δάσος αλλά ένας θαρραλέος πυροσβέστης τα σώζει. Όλα καλά λοιπόν, ή μήπως όχι; Ο Θωμάς μαθαίνει για τις απειλές που προκαλεί η κλιματική αλλαγή και τα αέρια του θερμοκηπίου, και πώς μπορούμε όλοι να συμβάλλουμε στο να βελτιωθεί η κατάσταση.

Βασικοί όροι

αέρια του θερμοκηπίου
κλιματική αλλαγή
ανανεώσιμη ενέργεια
ορυκτά καύσιμα
εκπομπές

Μαζί!

Πριν αρχίσετε το διάβασμα

Ρίξτε μια ματιά στο εξώφυλλο και συζητήστε τα ζώα που βλέπετε. Μελετήστε το γύρω περιβάλλον και ζητήστε από τα παιδιά να σκεφτούν τι άλλα άγρια είδη περιμένουν να δουν. Εισάγετε τους όρους «οικότοπος» και βιοποικιλότητα».

Θέματα για συζήτηση

- Τραβήξτε την προσοχή των παιδιών στην αντίθεση ανάμεσα στην άποψη του κυρ-Βασίλη για το φράγμα των καστόρων και την άποψη του Θωμά. Ποιος έχει δίκιο;
- Ο Θωμάς, η Λίλα και ο κυρ-Βασίλης ανακαλύπτουν κάποιες νυχτερίδες που ζουν σε μια σπηλιά. Οι νυχτερίδες είναι νυχτόβια όντα. Τι σημαίνει αυτό; Μπορούν τα παιδιά να σκεφτούν άλλα ζώα που βγαίνουν τη νύχτα;
- Ο δήμαρχος εξηγεί το σκοπό του δικτύου Natura 2000. Χρησιμοποιήστε το διαδίκτυο για να μάθετε περισσότερα για το δίκτυο και εάν υπάρχουν αντίστοιχες περιοχές κοντά σας.
- Τι ξέρουν τα παιδιά για τη ζωή των μελισσών και για το πώς φτιάχνεται το μέλι; Αυτός είναι ο μοναδικός λόγος που πρέπει να προστατεύουμε τις μέλισσες;
- Συζητήστε τα περιεχόμενα των κιβωτίων και τους τρόπους με τους οποίους θα βοηθήσουν την άγρια φύση. Τι άλλο μπορούμε να κάνουμε για να προστατεύσουμε τα απειλούμενα είδη και τους οικοτόπους;

Δραστηριότητες για μετά το διάβασμα

- Οργανώστε μια επίσκεψη σε μια κοντινή περιοχή Natura 2000 ή άλλο κοντινό φυσικό καταφύγιο και μάθετε για την τοπική άγρια ζωή και τους οικοτόπους. Εάν αυτό δεν είναι εφικτό, ζητήστε από μια τοπική οργάνωση για τη φύση να επισκεφτεί το σχολείο σας.
- Οργανώστε μια έρευνα στο χώρο του σχολείου σας. Μπορείτε να συλλέξετε δεδομένα για τα φυτά και τα ζώα που θα ανακαλύψετε, παρατηρώντας τη θέση τους και τις συνθήκες διαβίωσης που απολαμβάνουν.
- Δημιουργήστε ένα βιβλίο ζιγκ-ζαγκ για να καταγράψετε τον κύκλο ζωής ενός βατράχου, από αυγό σε γυρίνο σε ώριμο βάτραχο.
- Επισκεφτείτε μια λίμνη! Ζωγραφίστε προσεκτικά ζώα και φυτά που θα αναγνωρίσετε φτάνοντας. Μην ξεχάσετε να επιστρέψετε όλα τα είδη στο φυσικό τους οικοτόπο.
- Μαζέψτε στοιχεία και δημιουργήστε το δικό σας κέντρο πληροφόρησης για την άγρια ζωή στην περιοχή σας. Προσπαθήστε να συμπεριλάβετε πληροφορίες για το πού ζουν τα ζώα και τα έντομα, τι τρώνε, καθώς και φωτογραφίες και διαγράμματα για να μπορούν οι άλλοι να τα αναγνωρίσουν. Μην ξεχάσετε να ενημερώσετε τον κόσμο για τυχόν απειλές που αντιμετωπίζουν οι οικοτόποι αυτών των ειδών.
- Μάθετε περισσότερα για ένα από τα ζώα της ιστορίας και τις απειλές που αντιμετωπίζει, όπως η κατασκευή δρόμων και σπιτιών, η ρύπανση και τα εντομοκτόνα. Γράψτε μια ιστορία περιπέτειας για τον αγώνα για επιβίωση.
- Μάθετε την ιστορία της Γέφυρας του Ρίου-Αντιρρίου. Μάθετε για τους διαφορετικούς τύπους γεφυρών στον κόσμο και το πώς κατασκευάζονται. Προσπαθήστε να κατασκευάσετε μια γέφυρα από καλαμάκια. Δοκιμάστε πόσο βάρος αντέχει.

Περίληψη

Ο Θωμάς και η Λίλα βρίσκουν τον κυρ-Βασίλη, το μελισσοκόμο, να γκρεμίζει το φράγμα των καστόρων που μπλοκάρει το ποτάμι.

Ο Θωμάς πείθει τον κυρ-Βασίλη να τους συνοδέψει σε μια βόλτα για να δουν την άγρια φύση της κοιλάδας. Εκτός από άγρια είδη, ανακαλύπτουν στο δρόμο τους και μερικά μυστηριώδη ξύλινα κιβώτια. Το ένα μυστήριο λύνεται όταν ο Δήμαρχος αποκαλύπτει το περιεχόμενο των κιβωτίων. Και η Λίλα λύνει το άλλο μυστήριο όταν ανακαλύπτει ποιος τους ακολουθούσε!

Βασικοί όροι

οικότοπος
αποικία
νυχτόβιος
βιοποικιλότητα
κοιλάδα
σαλαμάνδρα
απειλούμενος
Natura 2000

Το γαλάζιο νησί

Πριν αρχίσετε το διάβασμα

Ζητήστε από τα παιδιά να κοιτάξουν το εξώφυλλο και ρωτήστε τα εάν ξέρουν το Γαλάζιο Νησί. Πιστεύουν ότι είναι υπαρκτό μέρος; Πού θα μπορούσε να βρίσκεται; Γνωρίζουν ποια είναι τα θαλάσσια πλάσματα στο εξώφυλλο; Μιλήστε για άλλα πλάσματα που θα μπορούσε να δει ο δύτες. Επισημάνετε το λογότυπο περιβάλλον. Γιατί να υπάρχει χελώνα και κοράλλι στην εικόνα; Εξηγήστε την ανάγκη προστασίας του υποθαλάσσιου περιβάλλοντος και ανακαλύψτε τι γνωρίζουν ήδη για τους κινδύνους που το απειλούν (π.χ. υπεραλιεία, θαλάσσια απορρίμματα, εμπορική εκμετάλλευση, ρύπανση από χημικά, φάρμακα και διαλυτικά).

Θέματα για συζήτηση

- Ο Νικολής και οι λιμενικοί ήταν έξαλλοι με τους κλέφτες κοραλλιών. Γιατί; Συζητήστε τον αντίκτυπο που θα έχουν στο υποθαλάσσιο περιβάλλον. Τι μαθαίνουμε σχετικά με το γιατί οι δύτες κλέβουν τα κοράλλια και τις χελώνες; Είτε ο δάσκαλος/ δασκάλα, είτε ένα από τα παιδιά, μπορεί να υποδυθεί έναν από τους κλέφτες και να προσπαθήσει να υπερασπιστεί τις ενέργειές του!
- Τι πιστεύουν τα παιδιά ότι μπορεί να γίνει για να προστατευτούν κάποια από τα απειλούμενα είδη στους ωκεανούς; Τι άλλοι κίνδυνοι υπάρχουν; (Επισημάνετε το μπλεγμένο δίκτυ στη σελίδα 2, πλαστικές σακούλες, ρύπανση, πετρελαιοκηλίδες).
- Πού στον κόσμο βρίσκουμε κοραλλιογενείς υφάλους και χελώνες; Ποιες συνθήκες χρειάζονται για να επιβιώσουν;

Δραστηριότητες για μετά το διάβασμα

- Ο Θωμάς είχε υποδοχή ήρωα κατά την επιστροφή του. Προσποιηθείτε ότι είστε δημοσιογράφος και γράψτε ένα άρθρο για τη σύλληψη. Μπορείτε να σκεφτείτε έναν «πιασάρικο» τίτλο; Ενδεχομένως να συμπεριλάβετε και σχόλια από τους εμπλεκόμενους.
- Φανταστείτε οι χελώνες να μπορούσαν να ευχαριστήσουν το Θωμά και τη Λίλα που τις έσωσαν. Γράψτε ένα διάλογο ή φτιάξτε ένα σύντομο βίντεο από την οπτική γωνία των χελωνών.
- Χρησιμοποιώντας Η/Υ και άλλες πηγές πληροφόρησης, μάθετε κάποια στοιχεία για τα κοράλλια ή τις χελώνες και χρησιμοποιήστε τα για να φτιάξετε ένα φύλλο δεδομένων, ένα φυλλάδιο οικοτουρισμού ή ένα πόστερ.
- Μάθετε τι σημαίνει CITES. Ποιους κανόνες θα φτιάχνατε για να προστατέψετε τις θάλασσες; Συντάξτε τη δική σας χάρτα.
- Τι προσπάθειες γίνονται για την προστασία και διατήρηση των κοραλλιών και των χελωνών; Μάθετε για την ανίχνευση χελωνών και καταγράψτε το ταξίδι τους από την παραλία στον ύφαλο, σε ένα χάρτη του κόσμου.
- Σκεφτείτε πώς είναι ένας χρόνος στη ζωή μιας θαλάσσιας χελώνας. Εργαστείτε σε ομάδες για να δημιουργήσετε μια μεγάλη τοιχογραφία με τον κύκλο ζωής της χελώνας.
- Δημιουργήστε ένα τρισδιάστατο μοντέλο του ωκεανού, με το ιδανικό περιβάλλον για τον κοραλλιογενή ύφαλο και τις χελώνες. Χρησιμοποιήστε ένα κουτί από παπούτσια και πετονιά για να κρεμάσετε ψάρια και άλλα θαλάσσια είδη, δημιουργώντας μια τρισδιάστατη εικόνα.

Περίληψη

Στο Γαλάζιο Νησί συναντούμε το Θωμά και τη Λίλα την Αλεπού και μοιραζόμαστε τη συναρπαστική περιπέτειά τους καθώς ανακαλύπτουν τη σημασία της προστασίας του υποθαλάσσιου κόσμου.

Βασικοί όροι

περιβάλλον
ρύπανση
προστασία
απειλούμενος
επιβίωση
χάρτα
διατήρηση

Ένα δώρο για τον Μπιλουλού

Πριν αρχίσετε το διάβασμα

Κοιτάζοντας το εξώφυλλο, τι πιστεύουν τα παιδιά ότι είναι το δώρο του Μπιλουλού; Τι ηλικία περίπου έχει ο Μπιλουλού; Θυμούνται τι παιχνίδια είχαν σε αυτή την ηλικία, και πώς ήταν;

Θέματα για συζήτηση

- Ποια είναι τα αγαπημένα παιχνίδια των παιδιών; Τι παιχνίδια έχουν που χρειάζονται μπαταρίες, και ποια είναι τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματά τους; Ζητήστε τους να σκεφτούν άλλους τρόπους για να δουλεύουν τα παιχνίδια.
- Ο Θωμάς θέλει να αγοράσει στον Μπιλουλού «το καλύτερο δώρο στον κόσμο». Τι θα διάλεγαν τα παιδιά; Θα ήταν το καλύτερο παιχνίδι για τον κόσμο, αν σκεφτούμε τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις;
- Καταλαβαίνουν τα παιδιά γιατί η Λίλα ενοχλείται τόσο πολύ από τη συσκευασία του πλαστικού σκύλου; Είναι ένα πρόβλημα που το έχουν σκεφτεί και τα παιδιά;
- Ζητήστε από τα παιδιά να αναφέρουν δικές τους εμπειρίες από την κατασκευή παιχνιδιών με παλιά υλικά ή πράγματα που βρήκαν στη φύση. Πιστεύουν ότι η απόφαση του Θωμά να φτιάξει ένα δώρο ήταν καλή απόφαση; Μετρήστε πόσοι άνθρωποι στην ιστορία ένιωσαν καλύτερα με αυτή την απόφαση.
- Στο τέλος, ο Θωμάς ανακαλύπτει έναν ανεκτίμητο θησαυρό: τη φίλια. Συζητήστε την έννοια του «ανεκτίμητος» και ποια άλλα πράγματα θα προσέθεταν τα παιδιά σε αυτή την κατηγορία.

Δραστηριότητες για μετά το διάβασμα

- Ξεκινήστε εξετάζοντας μερικά από τα αγαπημένα σας παιχνίδια. Τι τα κάνει ξεχωριστά; Φτιάξτε έναν πίνακα με αυτά που έχουν μπαταρίες, με άλλους τρόπους που θα μπορούσαν να δουλέψουν, με τα υλικά από τα οποία αποτελούνται και για ποια ηλικιακή ομάδα είναι ιδανικά.
- Οι μπαταρίες αποθηκεύουν ηλεκτρισμό. Μάθετε πώς να τις χρησιμοποιείτε και να τις πετάτε με ασφάλεια.
- Το τρένο του Μπιλουλού κινείται με τράβηγμα ή σπρώξιμο. Δείτε πώς περιστρέφονται οι ρόδες γύρω από έναν άξονα. Προσπαθήστε να φτιάξετε κι εσείς ένα όχημα. Όπου μπορείτε, χρησιμοποιήστε ανακυκλωμένα υλικά.
- Ανακαλύψτε ποιες δυνάμεις, εκτός από τις μπαταρίες, μπορούν να κινήσουν ένα παιχνίδι (π.χ. με κούρδισμα, σπρώξιμο και τράβηγμα, άνεμος, ελατήρια). Θα βρείτε πολλές ιδέες στο διαδίκτυο.
- Ρωτήστε γονείς και παππούδες για τα παιχνίδια με τα οποία έπαιζαν και προσπαθήστε να μαζέψετε μερικά δείγματα. Μπορείτε να φτιάξετε ένα χρονοδιάγραμμα με τα παιχνίδια από το παρελθόν έως σήμερα; Μπορείτε επίσης να οργανώσετε μια έκθεση, όπως ο Δήμαρχος στην ιστορία.
- Σκεφτείτε ποιοι τύποι παιχνιδιών κάνουν καλό ή κακό στο περιβάλλον. Η ανακύκλωση παιχνιδιών είναι ένα καλός τρόπος για να βοηθήσουμε. Θα μπορούσατε να οργανώσετε ένα παζάρι, ή να μαζέψετε παλιά παιχνίδια και να τα δωρίσετε σε κάποια φιλανθρωπική οργάνωση για τα παιδιά, νηπιαγωγείο ή νοσοκομείο.

Περίληψη

Ο μικρός Μπιλουλού, ο γείτονας του Θωμά, έχει καταπιεί τη μπαταρία από ένα παιχνίδι του και πρέπει να πάει στο νοσοκομείο. Ο Θωμάς ανησυχεί πολύ και θέλει να του αγοράσει το καλύτερο δώρο του κόσμου. Όταν όμως διαλέγει έναν πλαστικό σκύλο που γαβγίζει, η Λίλα έχει άλλες ιδέες! Του θυμίζει μερικά από τα προβλήματα που προκαλεί η αγορά καινούριων παιχνιδιών. Ο Θωμάς αποφασίζει ότι το να φτιάξει ένα ξύλινο τρένο για τον Μπιλουλού είναι καλύτερη ιδέα, και φαίνεται ότι το ίδιο πιστεύουν και όλοι οι άλλοι!

Βασικοί όροι

συσκευασία
μπαταρία
οικολογικό
βιοδιασπώμενο
έκθεση

Η οδός Ανθούλας

Πριν αρχίσετε το διάβασμα

Ρωτήστε τα παιδιά πώς πιστεύουν ότι θα είναι η οδός Ανθούλας. Μοιάζει σαν ευχάριστο μέρος για να ζει κανείς; Τι θα έκανε ένα μέρος δυσάρεστο για να ζεις;

Θέματα για συζήτηση

- Η Ανθούλα δεν έχει συνηθίσει το θόρυβο των αυτοκινήτων και τα καυσαέρια, ούτε να διασχίζει δρόμους με κίνηση. Ζητήστε από τα παιδιά να θυμίσουν ο ένας στον άλλο για την οδική ασφάλεια. Ποια ηλικιακή ομάδα πιστεύουν ότι κινδυνεύει περισσότερο στο δρόμο; Ίσως να εκπλαγούν αν μάθουν ότι δεν είναι μόνο τα μικρά παιδιά που πρέπει να προσέχουν περισσότερο.
- Θα ήξεραν τι να κάνουν αν κάποιος φίλος τους πάθαινε τροχαίο; Έκανε το σωστό ο Τομ για να σταματήσει την αιμορραγία της Ανθούλας; Πότε και πώς θα καλούσατε ασθενοφόρο;
- Ο κύριος Γκασπάρ, ο αστυνομικός, λέει στους οδηγούς ότι το να μαρσάρουν τα αυτοκίνητά τους προκαλεί ρύπανση, που προκαλεί υπερθέρμανση του πλανήτη. Γιατί; Ξέρουν τίποτα για την υπερθέρμανση του πλανήτη (κλιματική αλλαγή);
- Η Λουσί αποφάσισε να πάει με τα πόδια στο μάθημα μουσικής της, γιατί θα έφτανε πιο γρήγορα και θα έκανε καλό και στο περιβάλλον. Τα παιδιά πιστεύουν ότι θα ήταν καλύτερο να χρησιμοποιούμε λιγότερο τα αυτοκίνητα; Μπορούν να σκεφτούν άλλους τρόπους μείωσης της ρύπανσης που προκαλούν τα καυσαέρια;
- Σκεφτείτε πού υπάρχουν πεζόδρομοι και ποδηλατόδρομοι στη γύρω περιοχή. Ποια μέσα μαζικής μεταφοράς υπάρχουν στην περιοχή;
- Πόσα από τα παιδιά έχουν ποδήλατα; Έρχεται κανένα με το ποδήλατο στο σχολείο; Ελπίζουμε να φοράνε όλα κράνος. Υπάρχουν και άλλα θέματα ασφαλείας που πρέπει να σκεφτούν;
- Μάθετε ποια αέρια προκαλούν ρύπανση της ατμόσφαιρας (μονοξειδίο του άνθρακα, οξειδίο του αζώτου, υδρογονάνθρακες, κτλ.), και εάν παράγονται μόνο από την κίνηση στους δρόμους.

Δραστηριότητες για μετά το διάβασμα

- Κάντε μια έρευνα για το πώς φτάνουν οι μαθητές της τάξης σας στο σχολείο. Χρησιμοποιήστε ένα πακέτο χειρισμού δεδομένων για να παρουσιάσετε τις πληροφορίες. Μπορείτε επίσης να μελετήσετε τις χρήσεις ενός συγκεκριμένου δρόμου για ένα μικρό χρονικό διάστημα (σημειώστε τους τύπους οχημάτων και τον αριθμό επιβαινόντων). Προσπαθήστε να επαναλάβετε την έρευνα σε διαφορετική ώρα της ημέρας για να συγκρίνετε τα ευρήματα.
- Η Ανθούλα διάλεξε να γυρίσει στο νησί της με πλοίο. Αυτή ήταν καλύτερη επιλογή από το να πάρει αεροπλάνο; Σχεδιάστε ένα φυλλάδιο ή ένα πόστερ με τα πλεονεκτήματα του αγαπημένου σας μέσου μεταφοράς.
- Δείτε στο διαδίκτυο εικόνες ή βίντεο με την κίνηση στους δρόμους μεγάλων πόλεων στην Ινδία ή την Κίνα. Μάθετε πώς αντιμετωπίζει το πρόβλημα το Άμστερνταμ στην Ολλανδία.
- Φτιάξτε ένα βίντεο ή ένα σκετσάκι που θα παρουσιάσετε στο υπόλοιπο σχολείο, για να ενημερώσετε τα άλλα παιδιά για τους κινδύνους του δρόμου και πώς να προφυλάσσονται όταν περπατούν ή κάνουν ποδήλατο.
- Η ατμοσφαιρική ρύπανση δεν είναι πρόσφατο πρόβλημα. Εξετάστε πώς η βιομηχανική επανάσταση προκαλούσε νέφος στο Λονδίνο περίπου 200 χρόνια πριν.

Περίληψη

Η Ανθούλα έρχεται να επισκεφτεί τον Τομ στην Μερλέν-βιλ.

Οι πρώτες τις εντυπώσεις δεν είναι και πολύ καλές!

Ενώ παραπονιέται για το θόρυβο και τα καυσαέρια στην οδό Μπελάδων, ένας ανυπόμονος οδηγός πέφτει πάνω της. Όταν τα πράγματα ηρεμούν, ο Τομ πείθει το Δήμαρχο ότι κάτι πρέπει να γίνει για την κίνηση. Αυτός μετατρέπει την οδό Μπελάδων σε πεζόδρομο και τη μετονομάζει σε οδό Ανθούλας προς τιμήν της Ανθούλας.

Βασικοί όροι

ρύπανση
υπερθέρμανση του πλανήτη
κλιματική αλλαγή
πεζός

Η ελπίδα των Καγιάκος

Πριν αρχίσετε το διάβασμα

Κοιτάξτε το εξώφυλλο και ρωτήστε τα παιδιά πού πιστεύουν ότι διαδραματίζεται η ιστορία. Ποιες είναι οι ενδείξεις; Δείτε το γύρω περιβάλλον και το πώς είναι ντυμένος ο άντρας. Ποιοι πιστεύετε ότι είναι οι Καγιάκος; Γιατί πιστεύουν ότι μοιάζει τόσο ανήσυχη η Φλώρα;

Θέματα για συζήτηση

- Τι γνωρίζουν για τα τροπικά δάση; Το δάσος της ιστορίας είναι ένα τροπικό δάσος. Συζητήστε για το πού βρίσκονται τα τροπικά δάση και πώς μπορεί να είναι το κλίμα εκεί.
- Στην ιστορία, οι ξυλοκόποι έχουν αποψιλώσει την περιοχή όπου βρισκόταν το χωριό των Καγιάκος. Γιατί; Εισάγετε τον όρο αποψίλωση και συζητήστε πώς πρέπει να είναι για τους ανθρώπους που ζουν εκεί.
- Ο Ναορί μιλάει για τη γη των προγόνων του. Καταλαβαίνουν τι σημαίνει αυτό; Πόσες φυλές πιστεύουν ότι ζουν ακόμη σε τροπικά δάση, και πώς να είναι οι ζωές τους;
- Βεβαιωθείτε ότι τα παιδιά καταλαβαίνουν τη σημασία των δέντρων για το ανθρώπινο γένος. Δείτε τη σελίδα 9 για την εξήγηση του Τομ. Η διατήρηση του τροπικού δάσους συμβάλλει στην προστασία από την κλιματική αλλαγή και ταυτόχρονα διατηρεί τη βιοποικιλότητα των φυτών και των ζώων. Καταλαβαίνουν τα παιδιά των κύκλο της ζωής που αναφέρει ο Ναορί στη σελίδα 14;
- Μετρήστε και καταγράψτε τα διαφορετικά ζώα και πουλιά που εμφανίζονται στην ιστορία.
- Ο Τομ ζητάει συγγνώμη από τους Καγιάκος. Γιατί; Τι προτείνει να κάνουμε για να προστατεύσουμε το τροπικό δάσος; Τι άλλο μπορούν να σκεφτούν τα παιδιά;
- Συζητήστε γιατί συγκινείται τόσο πολύ ο Τομ με το δώρο των Καγιάκος. Είναι πολύτιμο; Ζητήστε από την τάξη να σκεφτεί πώς να καλωσόριζαν κάποιον στη χώρα, και τι θα του έδιναν.

Δραστηριότητες για μετά το διάβασμα

- Εάν είναι εφικτό, επισκεφθείτε ένα κοντινό δάσος και παρατηρήστε τους τύπους και τα σχήματα των δέντρων. Όταν επιστρέψετε στην τάξη, καταγράψτε τις παρατηρήσεις σας και συγκρίνετε με βίντεο για το τροπικό δάσος από το διαδίκτυο. Ποια είναι τα διαφορετικά στρώματα που συνθέτουν το τροπικό δάσος;
- Χρησιμοποιώντας βιβλία ή το διαδίκτυο (δοκιμάστε το Google Earth), μάθετε πού βρίσκονται τα τροπικά δάση και γιατί η κοιλάδα του Αμαζονίου έχει το μεγαλύτερο. Σημειώστε τα σε ένα χάρτη του κόσμου, επισημαίνοντας ποιες χώρες έχουν σημαντικές εκτάσεις τροπικών δασών. Ο χάρτης σας μπορεί να είναι το κεντρικό τμήμα μιας παρουσίασης πληροφοριών για τη χλωρίδα και την πανίδα.
- Πάνω από τα μισά είδη ζώων ζουν σε τροπικά δάση σε όλο τον κόσμο. Μπορείτε να φτιάξετε ένα Αλφαβητάρι του Τροπικού Δάσους; Φτιάξτε καρτέλες για κάθε ζώο, με πληροφορίες για την εμφάνιση και τις συνήθειές του.
- Όπως μας θύμισε η Φλώρα, πολλά φάρμακα προέρχονται από το τροπικό δάσος. Επίσης πολλά τρόφιμα, όπως ο καφές, η σοκολάτα και τα εξωτικά φρούτα. Διερευνήστε και ζωγραφίστε ένα διάγραμμα της διαδικασίας παραγωγής του καφέ ή της σοκολάτας, από το φυτό έως το τελικό προϊόν.

Περίληψη

Ο Τομ, η Λίλα και η φίλη τους η Φλώρα πηγαίνουν στο τροπικό δάσος για να επισκεφτούν τα ξαδέλφια της Φλώρας στην φυλή των Καγιάκος. Αλλά βρίσκονται αντιμέτωποι με μια έκπληξη – το χωριό τους έχει εξαφανιστεί! Οι φίλοι πρόκειται να μάθουν για την καταστροφή του τροπικού δάσους αλλά και να ανακαλύψουν την ομορφιά του και να μάθουν για τη σημασία του για τον πλανήτη.

Βασικοί όροι

τροπικό
αποψίλωση
φυλλώματα
βιοποικιλότητα
βιώσιμος
ιθαγενείς
Αμαζόνιος
πρόγονοι

Ο Φάνης είναι πρωταθλητής!

Πριν αρχίσετε το διάβασμα

Ζητήστε από τα παιδιά να σκεφτούν τον τίτλο. Γιατί μπορεί να είναι πρωταθλητής ο Φάνης; (Συγκρίνετε απόψεις και στο τέλος της ιστορίας.) Τα παιδιά πιστεύουν ότι τα ποδήλατα κάνουν καλό ή κακό στο περιβάλλον; Πόσα από αυτά κάνουν ποδήλατο;

Θέματα για συζήτηση

- Στην αρχή της ιστορίας ο Γεράσιμος Πεταλόπουλος φαίνεται στενοχωρημένος, αλλά στο τέλος είναι πολύ χαρούμενος. Γιατί; Τι σημαντικά μαθήματα πήραν από αυτόν οι φίλοι; Συζητήστε γιατί ήταν απαραίτητο να επισκευάζονται τα πράγματα “τον παλιό καιρό”.
- Εξετάστε το ρόλο της Λίλας στην ιστορία. Πώς επικοινωνεί; Μετρήστε τους διαφορετικούς τρόπους.
- Ο μπαμπάς του Φάνη λέει ότι πρέπει να αγοράζουμε καινούρια πράγματα. Γιατί το πιστεύει αυτό; Τα παιδιά συμφωνούν; Σκέφτονται ποτέ τι γίνονται τα παλιά πράγματα όταν αγοράζουν καινούρια;
- Ξέρι κανείς πού βρίσκεται το τοπικό κέντρο ανακύκλωσης; Υπάρχουν άλλα σημεία ανακύκλωσης στην περιοχή;
- Στη σελίδα 14, η δεσποινίς Πεταλοπούλου κοιτάει ένα τμήμα ενός παλιού ποδηλάτου. Ποια τμήματα φαίνονται και ποια τμήματα λείπουν για να γίνει λειτουργικό ξανά το ποδήλατο;
- Ο Γεράσιμος λέει στα παιδιά ότι τα καινούρια πράγματα σπαταλούν τους πόρους της γης. Πώς βοηθάει η ανακύκλωση στη φροντίδα της γης; Καταγράψτε τα επιχειρήματα υπέρ και κατά (μη ξεχνάτε ότι είναι φθηνότερη η επισκευή και επαναχρησιμοποίηση!).
- Πώς ένιωθε ο Φάνης στο τέλος της ιστορίας; Πήρε αυτό που ήθελε; Ήταν πιο χαρούμενος απ’ ότι αν είχε αγοράσει ένα καινούριο ποδήλατο;

Δραστηριότητες για μετά το διάβασμα

- Μάθετε τι σημαίνει μείωση, επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση (3R). Δημιουργήστε μια ιστοσελίδα ή ένα πόστερ για να προωθήσετε το μήνυμα ή να ενθαρρύνετε τους ανθρώπους να αγοράζουν ανακυκλωμένα είδη.
- Οργανώστε μια επίσκεψη στο τοπικό κέντρο ανακύκλωσης ή καλέστε κάποιον να μιλήσει για το τι μπορεί να ανακυκλωθεί και πώς. Δείξτε τη διαδικασία ανακύκλωσης για έναν τύπο υλικού (πλαστικό, χαρτί, μέταλλο, γυαλί), δείχνοντας κάθε βήμα από τον κάδο έως το νέο προϊόν.
- Χρησιμοποιώντας ανακυκλούμενα απορρίμματα, φτιάξτε χαρακτήρες που θα πουν μια ιστορία για το πώς μπορούν να μειωθούν ή να ανακυκλωθούν τα απορρίμματα. Ένας από τους χαρακτήρες μπορεί να είναι κάποιος που δεν πιστεύει στην ανακύκλωση. Μπορείτε να προσθέσετε μουσική δημιουργώντας μια «Ορχήστρα Σκουπιδιών»! Φτιάξτε όργανα από παλιά μπουκάλια, κατσαρόλες, λαστιχάκια τεντωμένα πάνω σε κουτιά, κτλ.
- Τι συμβαίνει με τα υπολείμματα τροφίμων στο σχολείο σας; Στο σπίτι; Πώς δημιουργείται το κομπόστ και ποια είδη αποσυντίθενται; Πειραματιστείτε με διαφορετικά απορρίμματα για να δείτε πόσος χρόνος χρειάζεται για να αποσυντεθούν. Μπορείτε να φτιάξετε δικό σας κομπόστ!
- Ζωγραφίστε και προσθέστε ετικέτες στο διάγραμμα ενός ποδηλάτου. Εξετάστε προσεκτικά τα λειτουργικά τμήματα. Μάθετε για τη συντήρηση ποδηλάτων και την ασφάλεια των ποδηλατών.

Περίληψη

Ο ξάδερφος του Θωμά, ο Φάνης, είναι πολύ ενθουσιασμένος γιατί θα αγοράσει ένα καινούριο ποδήλατο.

Η Λίλα όμως έχει άλλες ιδέες! Παίρνει τον Θωμά και τον Φάνη για να μαζέψουν όλα τα πεταμένα ποδήλατα της Μερλινούπολης και ο Γεράσιμος, ένας πρώην πρωταθλητής ποδηλασίας, με χαρά τους δείχνει πώς μπορούν να τα επαναχρησιμοποιήσουν.

Βασικοί όροι

μείωση
επαναχρησιμοποίηση
ανακύκλωση
κομπόστ
αποσύνθεση
διάγραμμα